

Administra-
tio 12.
Administra-
tio 3 4.

tudinem ambit, aliquousque cultello à subditis partibus abradendum esse, ut commodè re-
nucem membraneum^q musculū, intrò alam mouentem intuearis. His omnibus relectis, secun-
dus alterius lateris præcedente Capite enarratus mihi¹ musculus, externa ipsius superficie lon-
gè spectatissimus est, ut tamen ipsius naturam quoque examissim obserues, undecunque un-
guibus, hamulis^q est diuellendus, ac postmodum à maxillis, & dentium gingiuis derasus, à
tunica oris cavitatem obtinente uenit liberandus. Et quo huius musculi rarior magis^q admi-
randa est cōstructio, fibrarum^q mirabilis implexus, eo studiosius illum in multas particulas
ris, illum auxiliari specularis.

DE MUSCULIS INFERIOREM MA-
xillam mouentibus. Caput XV.

Inferior ma-
xilla superio-
ri quiescente
moueri.

Maxilla in-
ferioris motus

Maxilla mu-
sculorum no-
mina.

Libro 11.

Masseter seu
alterius late-
ris primus.

INFERIOR¹ maxilla homini, quiescente interim immota^q superiori,
motu agitur uoluntario, quemadmodum & animalibus ad unum om-
nibus, si fluuiatitem crocodilum exceperis, cui unico superior maxilla mo-
bilis uisitur, inferiori interim cum temporum ossibus adeò unita, ut ne tan-
tillum quidem moueri queat, ipsa^q duos sinus nanciscatur, quibus su-
perior singulis utrinque tuberculis latis, nec² nostris admodum disti-
milibus inarticulatur, magna ex parte lacertarum testudinum^q inferiori
maxillæ eleganter respondens, quemadmodum etiam totus crocodilus imagine (non autem
magnitudine, & geniculatis caudæ tuberibus) lacertæ similis uisitur. Cæterum inferior homi-
nis maxilla tribus ducitur motibus, ac unus quidem in mandendo perficitur, quo ad latera,
& prorsum & retrorsum maxilla agitur, ac circumfertur, alius in ore claudendo, tertius ue-
rò in ore aperiendo fit. Motus hi omnes proprijs obeuntur musculis, ex quibus³ qui uarijs
motibus maxillam præcipue circumagunt, & prorsum retrorsum^q mouent, à mandando
maxillæ Græcis appellantur, quo etiam nomine Græcorum plerique temporum⁴ muscu-
los nominarunt, quod illi ad manducandum quoque sint utilissimi, ac maxillam mordenti-
bus, molientibus^q quippiam adducant. Deinde ita temporalis quoque nominatur, quod in-
uicem temporalis & masseter adeò connascentur, ut Galeno etiam in Libris de Vsu partium,
ac si temporalis & masseter unus essent, imposuerint, quum temporalis partem, masseterem
arbitratus, temporalem musculum, ex sui medio tendinem, contra aliorum musculorum ra-
tionem, educere protulit, & post modum (ne ab aliorum Anatomicorum in musculis nume-
ro aberrasse uideretur) masseterem etiam quendam enumerauerit secus multò, atque in Quar-
to de Administrandis sectionibus, ubi masseterem cognoscens, nihil de illa tendinis mirifica,
falsæ^q & ficta productione comminiscitur. In eo itaq; Libro Galenum secuti, atque cum ipso
uocis fugientes æquiuocum⁵, musculos qui potissimum claudunt temporales toto sermonis
progressu, illos autem, qui maxillam præcipue antorsum retrorsum^q agunt, masseteres seu
mandibularios uel manforios appellemus.⁶ Qui autem in ore occultari dicuntur, & si eisdem
ferè præsent munijs, in ore delitescentes nominemus, quemadmodum &⁷ qui ductus maxil-
læ ad inferiora autores censentur, os aperientes, ita nanque fictis quodammodo nominibus,
rerum scilicet parabitur memoria.⁸ Masseter itaque ille est musculus, quem ad posteriorem
maxillæ inferioris sedem, sub⁹ ossè iugali possumus manu amplecti. Dum enim pollicem in-
ter auris radicem, & inferiorem maxillam inferis, medium uerò digitum genæ admoues, illum¹⁰
in oris amplitudinè protrudere tentas, totam masseteris externam superficiem contines, quam
rursus tactu dignoscēs, si adductas prius maxillas, adhuc ualidiùs comprimere admissus fue-
ris, quia tunc masseter in se magis collectus, pollicem & indicem feriet, sese dilatans ac contra-
hens. Præterea & hunc quoque musculum in equis uides spectatissimum, is enim cum¹¹ illo,
quem in ore latitare docebimus, illi sunt musculi, quos crebrò in equis amplecti consueuimus,
obseruaturi, num carneus aut nerueus equus nobis proponatur. Atque id eo dico diligētius,
quo minus aliquem mecum aberrare uelim, aliquot enim Galeni in Libris de Vsu partium lo-
cis deceptus, masseterem, quem modò describam, aliquando temporalis¹² musculi mediam
partem esse arbitratus sum, ac latum in genis¹³ musculum, quem ab una maxilla in aliam duci
prius retuli, masseterem esse existimaui. Attamen eo usque nunquam à ueritate reclinari, quin
tunc duos temporales musculos, semper in altero latere studiosis monstrarem, unum su-
perio-rem, qui uerè est temporalis, alterum inferiorem, qui masseter est, appellans. Masseter
enim nerueo, & amplo ualidissimo¹⁴ principio ab ea malarum sede exoritur, qua infima pars
futuræ

futura illius consistit, quæ maxillæ superioris¹⁵ os, totum minorem oculi se-
pans, mediam¹⁶ ossis iugalis sedem efformans, maximo eiusdem maxillæ¹⁷ os
dentium præsepeola continere, ac narium amplitudinem magna ex parte con-
Liber declarauit.¹⁸ Deinde à malis hoc masseteris principium in posterio-
inferiori interiori¹⁹ ossis iugalis sede ad aurem usque pronatum. Ex tota eni-
sis iugalis, quæ à malis ad aurem usque pertinet, masseteris musculi prin-
quod impenfè nerueum in malis esse dicebam, quemadmodum etiam illic, u-
galis ossis superficie inferiori parte prodit, nerueum liuidum²⁰ conspicitur
teriori iugalis ossis sede originem ducit, carneum est, quemadmodum etiam
non multo post initium, carneum crassum²¹ se spectandum offert. Masseter
pio deorsum tendit, totam²² inferioris maxillæ²³ amplitudinem, in externa p-
sede conspicuam amplectitur, illi ualidissimè partim carneus, partim nerue-
tione implantatus. Ex tota autem insertionis amplitudine nulla insignior, ni-
ea, quam in maxillæ inferioris asperitatem molitur, in infima ipsius sede uel
quot extruberantem, in hac etiam²⁴ sede masseter est angustissimus, & ueluti
obtusior angulum exprimit. Totus enim masseter quodammodo trian-
enim ipsius linea, secundum totam principij amplitudinem, seu iugale os pos-
à malis, seu anteriori principij parte, ad infimam maxillæ inferioris sedem re-
illam quam nuper diximus, asperitatem contingens. Tertia autem linea ab au-
ri principij sede, in anteriora deorsum fertur, ad demissiorem secundæ lineæ
cum illa linea adeò obtusum constituens, ut ferè hic aliud latus masseteri pos-
illum quadranguli formam referre, quis non ineptè astrueret. Vtunque u-
hic angulus, seu si ita uelis, quartum masseteris latus, multò strictius est am-
pio, unde etiam ilico fibrarum ipsius ductum uariare necesse est.²⁵ Fibræ nan-
principij parte originem ducentes, deorsum in posterio-²⁶ feruntur, quæ au-
ri principij sede prodeunt, oblique deorsum in anteriora repunt, omnes ex a-
ad obtusum, quem recensui, angulum protensa, maxillæ²⁷ inferioris ampli-
dinis productionem insertæ. Galenus in Quarto de Administrandis sectioni-
nonnullos dissectionum Professores amplo huic principio (quod ipse Gem-
& diuerso fibrarum ductui attendentes, binos ab utroq; latere masseteres coll-
anterior principij pars constitueret, alterum uerò posterior. Rursus non deli-
gularem præsentis musculi circumscriptionem expendentes, tres in uno latere
merarunt, unumquem²⁸ angulum singulos masseteres esse arbitrati, tale enim
nobis innuere uidetur. Quamquam arbitrer illos, qui tres masseteres utrinq;
non tribus illis angulis animum adhibuisse, uerum²⁹ hunc, quem describo, ma-
appellarunt, &³⁰ secundum temporalem, tertium uerò, quem in ore delitescen-
runt. Deinde qui duos recensuerunt, non mihi, ut Galenus asserit, principijs
buisse uidentur, sed masseterem hunc nostrum unum posuere, alterum uerò ter-
illo, qui in ore delitescit. quod uel ex Hippocratis oratione, ubi eos musculi
nominat, colligere promptissimum est. Præterea nisi in ore delitescens muscu-
seteri accommodauerimus, neitiquam opportunè manducantium maxillæ in-
ra motus nobis explicabitur. Quare etiam satius erit, masseteris musculi functi-
mum persequi, quum temporalem, & in ore delitescentem plenè descripsero.
lis musculus principium³¹ à uerticis, & temporis, & frontis ossibus, & ossè cum
& eo ossè, quod minorem sedis oculi angulum amplectitur, ac maxillæ superior-
primum habetur.³² In star semicirculi enim primum, & præcipue à uerticis ac fi-
to elatius enascitur, quam commissura squamæ formis consistit, temporis os, ue-
mittens. hinc sensim crassescens, & carnosior redditus arctatus³³, in cavitatem
B, C. ossibus exculptam descendit, à temporis ossè, & cuneum imitante, & frontis, &
norem oculi sedis augulum constituit, enatus. Quum uerò ad iugale os usq; per-
dum³⁴ crassus, sed angustus interim euasit, superiori quoq; iugalis ossis sedi ad na-
teri adeò continuus, ut uix immeritò temporale & masseterem, unum esse muscu-
deret. Cæterum uniuersum temporalis musculi corpus, ad iugale usq; os carne-
sede, propter propriæ membranæ crassitiem, perquam liuidū, idq; potissimum
initium, & ipsius ad os iugale connexum. Interna autem sede, qua ex ossibus ar-
explantatione enascitur, carneus est, & acutum maxillæ inferioris³⁵ processum cō-